

ÜDY 1·2·3·4

ODY 1·2·3·4

ORTAK DERS

ÜNİTE 2

Yetki Belgeleri

Yetki belgesi türleri, alma şartları, asgari kapasite, taşıt belgesi ve yasaklar

Okuma süresi: **14 dakika**

YETKİ BELGESİ

C2

TAŞIT BELGESİ

özmal · sözleşmeli

TAŞIT KARTI

BU ÜNİTEDE

Taşımacılık, acentelik, komisyonculuk, kargo, lojistik ya da terminal işi yapacak herkes önce doğru yetki belgesini almak zorundadır. Bu ünite de belge türlerini harfleriyle, alma şartlarını ve en çok sorulan yasakları öğreneceğiz.

2.1 • ZORUNLULUK

Yetki belgesi kimden, kime?

Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamındaki taşımacılık, acentelik, taşıma işleri komisyonculuğu ve organizatörlüğü, ambar, kargo, lojistik, dağıtım ve terminal işletmeciliği faaliyetleri için **Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı**'ndan, faaliyete uygun yetki belgesi alınması zorunludur.

1

Mesleki saygınlık

yönetici ve ortaklarda belirli suçlardan mahkûmiyet olmaması

2

Mali yeterlilik

belge türüne göre sermaye ya da işletme sermayesi

3

Mesleki yeterlilik

belge türüne uygun ÜDY ve ODY belgeleri

Ayrıca vergi kaydı, oda kaydı, belge ücretinin ödenmesi ve belgenin özel şartlarının (asgari kapasite vb.) sağlanması gerekir. Ticari araçlardaki şoförler de **SRC** belgesi almak zorundadır.

2.2 · TÜRLER 1

Yolcu taşımacısı belgeleri

Belge	Kapsam
A1 / A2	Otomobille yolcu taşıma: yurt içi / uluslararası tarifesiz
B1 / B2	Otobüsle ticari yolcu (yurt içi ve uluslararası): tarifeli / tarifesiz
B3 / D3	Kendi personeli gibi gruplar için hususi otobüs taşıması
D1 / D2	Otobüsle yurt içi ticari yolcu: tarifeli / tarifesiz
D4	İl içi ve 100 km'ye kadar iller arası ticari yolcu
S	Ticari servis taşımacılığı

A ve B türü otomobil-otobüs belgeleri uluslararası yolcu taşımasını da kapsayabilir; D türü yalnız yurt içidir.

2.3 · TÜRLER 2

Eşya taşımacısı belgeleri

Belge	Kapsam
C1	Hususi (kendi yükünü) eşya taşıma, yurt içi ve uluslararası
C2	Ticari eşya taşıma, yurt içi ve uluslararası
C3	Ticari ev eşyası taşıma, yurt içi ve uluslararası
K1 / K2 / K3	Yurt içi: ticari eşya / hususi eşya / ev eşyası

AKILDA TUTUN

Kolay hatırlayın: **C** uluslararası da yapabilen eşya taşımacısı, **K** yalnız yurt içi eşya taşımacısıdır. Eşya belgelerinde **hususi** (kendi yükünü taşıyan) olanlar **C1 ve K2**dir; sınavda tuzak olarak sorulur.

2.4 · TÜRLER 3

Aracı ve işletmeci belgeleri

Belge	Kapsam
F1 / F2	Yolcu acenteliği: yurt içi / yurt içi ve uluslararası
G1 / G2 / G3	Eşya acenteliği: yurt içi / uluslararası / kargo acenteliği
H1 / H2	Eşya taşıma işleri komisyonculuğu: yurt içi / uluslararası
L1 / L2	Lojistik işletmeciliği: yurt içi / yurt içi ve uluslararası
M1 / M2	Kargo işletmeciliği: şehir içi / yurt içi ve uluslararası
N1 / N2	Nakliyat ambarı (depo) işletmeciliği: şehir içi / yurt içi
P1 / P2	Dağıtım (kurye) işletmeciliği: il içi / iller arası
R1 / R2	Taşıma işleri organizatörlüğü: yurt içi / uluslararası
T1 / T2 / T3	Terminal işletmeciliği: büyükşehir yolcu / diğer yolcu / eşya

2.5 · KAPASİTE

Örnek asgari şartlar

Belge	Asgari kapasite	Sermaye
C2	8 birim taşıt, 320 ton	100.000 TL
C3	3 birim taşıt, 75 ton	25.000 TL
C1, K2	1 birim taşıt	-
K1	Gerçek kişi 1 birim / 25 t; tüzel kişi 2 birim / 50 t	-
L1	3 birim taşıt, 75 ton	75.000 TL
L2	5 özmāl birim taşıt, 200 ton + 3 yıl önceki belge	300.000 TL
R1/ R2	Taşıt şartı yok	150.000 / 300.000 TL
B1/ D1	150 koltuk	100.000 / 60.000 TL

Değerler Yönetmeliğin 14. maddesindendir (2025 metni); tutarlar değişebilir. Kapasite hesabında çekicinin katar ağırlığı en fazla **40 ton**, kamyonun azami ağırlığı en fazla **32 ton** sayılır. Özmāl elektrikli taşıtlar kapasiteye **%25 fazla** katkı sağlar.

2.6 · KAPASİTE KAYBI

Şartlar kaybedilirse

1

Kapasite dışı şart kaybı

90 gün içinde giderilmezse faaliyet geçici durdurulur

2

Belge süresi içinde toplam 630 günü aşan kayıp

yetki belgesi iptal edilir

3

B1, B2, D1, D2, L1, L2, N2'de %60'tan fazla kapasite

faaliyet derhal durdurulur

⚠ DİKKAT EDİN

Yetki belgeleri **satılamaz ve devredilemez**;
adına düzenlenen kişi dışında kimse kullanamaz.
Ancak tüzel kişideki **pay sahipliği** el
değiştirebilir.

AKILDA TUTUN

Şartlarını sağlayan kişi **birden fazla** yetki
belgesi alabilir.

2.7 · TAŞITLAR

Taşıt belgesi ve taşıt kartı

Taşıt belgesi

Yetki belgesinin eki; taşımacının kullanacağı taşıtların cinsini ve sayısını gösterir.

Taşıt kartı

Taşıt belgesindeki her taşıt için verilir, **araçta bulunur**; taşıtın yalnızca **bir** yetki belgesine kayıtlı olduğunu gösterir.

Özmal taşıt

Yetki belgesi sahibi adına tescilli (ya da finansal kiralamayla edinilmiş) taşıt.

Sözleşmeli taşıt

Başkasına ait olup **noter** ya da **e-Devlet** sözleşmesiyle temin edilen taşıt.

Taşıt belgesine kayıtlı olmayan taşıt bu faaliyetlerde kullanılamaz; terminal, yükleme noktası ve sınır kapısından çıkışına izin verilmez.

2.8 · TAŞIT ŞARTLARI

Hangi taşıt kaydedilir?

- ◆ Asgari kapasiteyi sağlayan **özmali** taşıtlar için yaş sınırı vardır; kapasite dışındaki taşıtlar için sınır belge türüne göre değişir.
- ◆ Taşıt yaşı, ruhsattaki model yılından sonraki ilk takvim yılından itibaren hesaplanır.
- ◆ **Römork ve yarı römorkta yaş şartı aranmaz.**
- ◆ C2, C3 ve L2'nin asgari kapasite hesabında **kamyonetler** sayılmaz.
- ◆ Kamyon, römork ve yarı römork **kapalı kasa, tenteli ya da brandalı** olmalıdır; açık taşınması zorunlu yük güvenli bağlanarak taşınır.
- ◆ **Tahditli plakalı** taşıtlar yetki belgesine kaydedilmez.
- ◆ Geçerli muayenesi olmayan taşıt kaydedilmez.

2.9 · SÖZLEŞMELİ TAŞIT

Kim yalnız özmalla çalışır?

Bazı belge sahipleri taşıtlarını yalnızca **özm**al olarak kullanabilir; sözleşmeli (kiralık) taşıt kaydedemez.

C1

C3

K1

K2

K3

P1

P2

⚠ DİKKAT EDİN

Sözleşmeyle başkasının taşıt belgesine kayıtlı taşıtın **sahibi**, o taşıtla kendi nam ve hesabına taşıma yapamaz, taşıma faturası düzenleyemez.

📌 SINAVDA SORULUR

"Hangisi kiralık taşıt sözleşmesi yapamaz?" sorusunda **K2** (ya da C1, C3, K1, K3, P türü) işaretlenir; C2, N1, M1 yapılabilir. Güncel listeyi yönetmeliğin 25. maddesinden kontrol edin.

2.10 · YASAKLAR

En çok sorulan yasaklar

- ◆ Yetki belgesi olmadan ya da belgenin kapsamı dışında faaliyet yapılamaz.
- ◆ **F, G ve H** belge sahipleri kendi nam ve hesabına taşıma yapamaz, yaptıramaz; bilet ya da taşıma faturası düzenleyemez.
- ◆ **Yolcu taşımacılığında komisyonculuk yapılamaz.**
- ◆ **H ve R** belge sahipleri, hususi taşıyıcılar olan **C1 ve K2** sahipleriyle sözleşme yapamaz.
- ◆ PTT tekelindeki gönderiler yetki belgesi sahiplerince toplanamaz, dağıtılamaz.
- ◆ Belge sahibi, mücbir sebep dışında kapsamındaki hizmeti vermekten kaçınamaz.

AKILDA TUTUN

Acente ve komisyoncular bu sıfatla yaptıkları işlerden taşımacıyla birlikte **müştereke ve müteselsilen** sorumludur.

2.11 · MESLEKİ YETERLİLİK

Hangi belgeye hangi ÜDY-ODY?

Belge	Faaliyet alanı
ÜDY1 / ODY1	Uluslararası yolcu
ÜDY2 / ODY2	Yurt içi yolcu
ÜDY3 / ODY3	Uluslararası eşya ve kargo
ÜDY4 / ODY4	Yurt içi eşya ve kargo

Yetki belgesi sahibi, faaliyetine uygun ÜDY ve gerekiyorsa ODY belgesini **kendisi almalı ya da bu belgeye sahip kişiyi istihdam etmelidir.**

Örneğin C2, L2, R2 gibi uluslararası eşya belgelerinde ÜDY3 aranır.

EĞİTMEN NOTU

Belgeli yöneticinizin işten ayrılması belgenizi riske atar. Yerine geçecek kişiyi önceden belirleyin ya da ikinci bir çalışanınızı ÜDY sınavına hazırlayın.

SIRADAKİ ADIM

Çalışmaya devam edin

ÜDY Dijital Eğitim Kitabı

Diğer ünitelere geçmek için dokununuz

ÜDY · ODY Deneme Sınavları

Kendinizi denemek için dokununuz

YENİ ÜMİT ÜST DÜZEY YÖNETİCİ KURSU

📍 Camlı Kahve Meydanı, Mareşal Çakmak, Bağcılar
Cd. No: 114/2, 34610 Güngören/İstanbul

☎ (0212) 641 92 94

💬 WhatsApp: 0 530 957 79 13

SOSYAL MEDYA HESABIMIZ

📘 facebook.com/udybelgeleri

EĞİTMEN NOTU

Bu üniteyi tamamladınız. Sınav notlarınızı bir kez daha gözden geçirip deneme sınavıyla kendinizi ölçmenizi öneririz. Başarılar dileriz.